

Revisionsnämnden

UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2020

Revisionsnämnden skall enligt kommunallagen § 121 avge en utvärderingsberättelse om huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som kommunfullmäktige satt upp har uppnåtts. Revisionsnämnden kan även utvärdera hur ändamålsenligt verksamheten har ordnats. Revisionsnämnden övervakar därtill, att redogörelser gällande bindningar inlämnas i enlighet med kommunallagen § 84.

Till Korsnäs kommuns revisionsnämnd hör fem ordinarie medlemmar, som var och en har en personlig ersättare. Fullmäktige valde på sitt sammanträde den 12.6.2017 en revisionsnämnd för mandatperioden 2017-2021 med följande sammansättning:

Ordinarie medlem

Roger Bergström, ordförande

Marcus Nordmyr, vice ordförande

Kim Sebbas

Maj-Britt Vilén

Christina Åkersten

Personlig ersättare

Anneli Helenelund

Marit Blomqvist

Daniel Forsman

Henrik Rosendahl

Mirza Hodzic

Revisionsnämndens utvärderingsarbete

Revisionsnämndens utvärderingsarbete sker utgående från en fastställd utvärderingsplan för hela mandatperioden. De årliga tyngdpunktsområdena för utvärderingen har definierats i planen. Ett separat arbetsprogram görs årligen upp för utvärderingen av det aktuella budgetåret. Revisionsnämnden utvärderar hur de i budgeten fastställda målen för verksamheten och ekonomin har uppnåtts utgående från kommunens bokslut. Under budgetåret utvärderar revisionsnämnden kommunens verksamhet genom att ta del av organens protokoll, diskutera med förtroendevalda, tjänsteinnehavare och personal, vid behov besöka ett urval av kommunens verksamhetsenheter och genom att ta del av olika utredningar.

Revisionsnämnden har hållit fem möten gällande verksamhetsåret 2020, hört ansvariga tjänsteinnehavare och bekantat sig med olika ansvarsområden i enlighet med arbetsprogrammet. Maj-Britt Vilén har fungerat som nämndens mötessekreterare. BDO Auditor Ab har handhaft den lagstadgade revisionen med OFGR, CGR Andreas Holmgård som ansvarig revisor och Hans Becker som biträdande revisor. Yrkesrevisorerna har regelbundet deltagit i revisionsnämndens möten.

Kommunfullmäktige godkände 9.12.2019 budgeten och ekonomiplanen för 2020-2022. I budgeten ingår målen för verksamheten och ekonomin. Revisionsnämndens bedömning av hur de av kommunfullmäktige fastställda målen har nåtts baserar sig på bokslutet för år 2020, de i organen förda protokollen och de förda diskussionerna samt revisorns rapportering.

Revisionsnämnden har under året behandlat de redogörelser för bindningar som inkommit samt tillkännagett ändringarna fullmäktige.

Utvärdering av kommunens ekonomi och budgetutfall

Budgetens bindningsnivåer har fastställts i budgetboken på sidan 14.

- kommunstyrelsen har fullmakt att besluta om budgetändringar mellan olika verksamhetsområden
- om kostnadsöverskridningar, intäktsunderskridningar och godkända mål besluter kommunfullmäktige
- investeringsdelens anslag är bindande till kommunfullmäktige per projekt
- finansieringsanalysens ökning av lån (lång- och kortfristiga lån sammantaget) är gentemot fullmäktige bindande så att maximibeloppet lån inte kan överskridas.

Kommunen gör 2020 sitt tredje minusbokslut på raken. Resultaträkningen uppvisar ett underskott om -250 649 euro mot ett ursprungligt budgeterat underskott om -385 750 euro. Verksamhetsåret präglades av coronapandemin och kan sammanfattas som ett år med många undantag. Mellan den 16.3-16.6.2020 rådde undantagstillstånd i hela landet. Staten reagerade tidigt och beviljade extra statsandelar till kommunerna, av vilka Korsnäs erhöll ca 200 000 euro mera än budgeterat. Skolväsendet och förvaltningen hade mindre kostnader pga. uteblivna skolskjutsar, mindre tjänsteresor samt möteskostnader som coronapandemin medförde. Trots detta räckte inbesparingarna och de extra pengarna inte till ett överskott. Specialsjukvården förverkligades 110 000 euro över budget trots att sjukvårdsdistriktet i sin tur erhöll statlig kompensation för coronarelaterade utgifter. Vattentjänstverket gör en stor nettoöverskridning på 157 000 euro. Skatteutfallet blev sämre än budgeterat (53 000 euro) trots att staten höjde kommunernas andel av samfundsskatten med 10 procentenheter som del av coronastödspaketet. Budgeteringen av skatter var för kraftigt tilltagen i den ursprungliga budgeten eftersom fullmäktige godkände en budgetminskning på 464 000 euro.

Under året gjordes budgetändringar så att verksamhetsbidraget justerades med -151 000 euro, årsbidraget med -348 600 euro och underskottet med -348 600 euro. Kommunens ackumulerade överskott per 31.12.2020 var ca 6,9 milj. euro då man beaktar avskrivningsdifferens och investeringsreserveringar.

Tabellen nedan jämför driftsbudgetens utfall mot ursprunglig budget. Intäkterna är 83 000 euro lägre medan kostnaderna förverkligades ungefär i linje med ursprunglig budget.

Resultaträkningens förverkligande, sammandrag, jämfört med ursprunglig budget (ext)

(1 000 euro)	BS 2020	BU 2020	BS 2018
Verksamhetsintäkter	2 227	2 310	2 329
Verksamhetsutgifter	-15 913	-15 898	-15 634
Verksamhetsbidrag	-13 686	-13 588	-13 305

Investeringarnas budgeterade nettokostnad efter ändringar var 1,1 miljoner. Utfallet blev 1,67 miljoner euro och är därmed 47 % över budget. Förklaringen ligger i att Lärknäs renovering och nybyggnad inte startade som planerat under 2019 men tog fart under 2020 i stället. Överskridningen på Lärknäs är 414 000 euro. Revisionsnämnden påpekar att tekniska väsendet bör anhålla om budgetändringar i god tid även för

de större projekten med tanke på likviditetsplaneringen. För fleråriga projekt är det dock naturligt att budgeten på ett kalenderår har avvikelser, det väsentliga är att totala projektbudgeten håller.

Förändringarna i upplåningen ligger inom de fastställda gränserna. Korsnäs kommun ökade under år 2020 sin lånebörda med 0,8 miljoner euro så att den vid utgången av år 2020 uppgick till 3,0 miljoner euro. Lånebördan per invånare uppgick till 1 454 euro per invånare. Av lånen har 1 000 000 euro upptagits som internt lån från Silverberg AC Stipendiefond. Kommunens skuldbörda ligger fortsättningsvis klart under landets medeltal.

Befolkningsminskningen fortsatte under 2020. Befolkningen minskade med 16 personer jämfört med 31.12.2019. Då man ser på hela fullmäktiges mandatperiod så har minskningen varit 88 personer sedan 31.12.2017 vilket innebär 4 procent.

Utvärdering av sektorernas verksamhet och ekonomi

Allmän förvaltning

Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för verksamheten inom den allmänna förvaltningen till väsentliga delar har uppnåtts. Vi bedömer att kommunstyrelsen har lyckats med sin uppgift att bevaka kommunens intressen regionalt och i landskapets interkommunala organ. Året präglades av arbetet med överföringen av social- och hälsovården till det frivilliga välfärdsområdet. Korsnäs kommunfullmäktige valde att avvakta med överföringen familje- och individomsorgen. Primärhälsovården överförs den 1.1.2022 eftersom Malax kommun godkände överföringen.

Kommunen erhöll inga externa projektmedel för projektet "Möjligheternas Korsnäs" utan projektet förverkligades med egna medel. En projektchef anställdes under 2020. En del målsättningar kunde inte förverkligas pga. coronapandemin.

Kommunstyrelsen och kommundirektören ansvarar för anslaget för specialistsjukvård vilket överskrids med 110 000 euro. Den här överskridningen har varit återkommande och revisionsnämnden vill uppmana de redovisningsskyldiga att framöver reservera tillräckligt med medel i budgeten.

Socialväsendet / hälso- och sjukvård

Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för verksamheten inom socialväsendet och hälso- och sjukvården har uppnåtts till väsentliga delar trots coronapandemin. Köptjänsterna från K5 blev väsentligt lägre än budgeterat. För åldringsvård och hemservicen blev kostnaderna 19 000 euro högre än budgeterat.

Bildningsväsendet

Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för verksamheten inom bildningsväsendet har uppnåtts trots de verksamhetsutmaningar som coronapandemin medförde. En stor del bindande målsättningar och utvecklingsarbete kunde av naturliga skäl inte förverkligas pga. pandemin. och det undantagstillstånd som rådde mellan 16.3-16.6.2020.

Det finns några mindre budgetavvikelser men inget som påverkar helheten nämnvärt.

Tekniska väsendet (exkl vattentjänstverket)

Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för tekniska väsendets verksamhet har uppnåtts till väsentliga delar. Tekniska chefen informerade revisionsnämnden om fastigheternas åtgärdsprogram, hyreslokalerna och om investeringsprogrammet. Nettokostnaderna för vägar och allmänna områden överskrids med 26 000 euro och byggnader och lokaler överskrids med 88 000 euro. Under året utfördes

renovering av 11 bostadslokaler och kostnaderna för detta blev högre än väntat. Därtill finns rivningskostnader på t.ex. Länsmansgården som inte fanns budgeterade. Nivån på uthyrda lokaler (målsättning 92 %) uppnår inte budgeterad nivå och ligger på 90 %. Revisionsnämnden anser att målsättningen är rimlig och tillräckligt hög men att fastigheter och lokaler som inte är lönsamma borde avyttras i mån av möjlighet. Revisionsnämnden anser att renoveringsköer på bostadslägenheterna inte får uppstå eftersom uthyrningsgraden på 90 % indikerar att det finns en efterfrågan på kommunens hyresbostäder. Revisionsnämnden föreslår att renoveringsarbeten läggs ut på entreprenad ifall kommunens egna kapacitet inte räcker till så att renoveringsköer kan undvikas.

Budgetöverskridningarna har varit återkommande. Revisionsnämnden påpekar att budgeten bör följas och att tekniska nämnden bör anhålla om tilläggsanslag av fullmäktige.

Vattentjänstverkets bokslut

Vattentjänstverket redovisas som en skild balansenheter från och med 2015. Tanken är att vattenförsörjningen som är affärsmässig skall vara ekonomiskt självbärande. Redovisningsskyldigt organ är tekniska nämnden och redovisningsskyldig tjänsteinnehavare är tekniska chefen.

Vattentjänstverket uppvisade i det särredovisade bokslutet ett underskott på -264 000 euro. Då investeringarna och anslutningsavgifterna samt förändringar i fordringar och skulder beaktas blev vattentjänstverkets inverkan på kommunens likvida medel negativ med -81 000 euro. Investeringarna för vattentjänstverket landade på totalt -94 000 och underskrider budget med 41 000 euro.

Enligt balansräkningen är överskottskontots saldo negativt (-135 000 euro) vilket innebär att inga balanseringsåtgärder som gett resultat har vidtagits. Vattenverket har ett eget kapital per 31.12.2020 på 898 000 euro vilket baseras på ett kalkylmässigt grundkapital. Med denna takt så förbrukas det egna kapitalet snabbt om inga aktiva åtgärder genomförs. För tillfället är vattentjänstverket inte ekonomiskt självbärande.

Budgeavvikelsen 2020: avskrivningarna är inte beaktade

	Ursprunglig budget 2020	Ändringar 2020	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvikelse	Avvikelse %
Inkomster	455 340	0	455 340	416 830	-38 510	91,5 %
Kostnader (exkl avskrivningar)	-383 650	0	-383 650	-502 171	-118 521	130,9 %
Verskamhetsbidrag	71 690	0	71 690	-85 341	-157 031	-119,0 %

Revisionsnämnden anser att budgeteringen inte har varit tillräckligt realistisk. Vattentjänstverkets ekonomi behöver ses över och balanseras. En höjning av VA-avgifterna torde åtgärda en del av obalansen men kostnadsstrukturen behöver också sannolikt ses över om ekonomin skall fås i balans. Ett problem i kommunen är att storkonsumenter borrar egna brunnar för bruksvatten. Därtill är intresset för att ansluta sig till avloppsnätet ställvis svalt.

Utvärdering av koncernens verksamhet och ekonomi

I kommunkoncernen ingår kommunens dottersamfund och kommunens andelar av samkommunerna samt intressebolagens inverkan på resultatet. Resultaträkningen visar ett underskott på 954 000 euro. Avvikelsen mellan koncernresultaträkningen och kommunens beror på att förändringen i reserverna och avskrivningsdifferensen inte beaktas inom koncernredovisningen. Lånestocken och nyckeltalen för kommunkoncernen ger ingen orsak till oro.

Revisionsnämnden efterlyser däremot framöver klarare målsättningar på kommunkoncernen samt årlig utvärdering på hur målen uppnåtts i samband med bokslutet.

Enligt revisorernas rapportering har kommunen affärsfastigheter som omfattas av bolagiseringsplikten enligt kommunalagen § 126. Revisionsnämnden anser att en ändamålsenlig lösning på sikt kunde vara att överföra alla kommunens hyresfastigheter inklusive bostäder till ett separat fastighetsbolag.

Sammandrag över den ekonomiska utvecklingen under mandatperioden 2017-2020

Sammandrag över ekonomin 2017-2020				
	2017	2018	2019	2020
Inkomstskattesats	21,00 %	21,00 %	21,50 %	21,50 %
Skatteinkomster	7,1 milj. €	6,6 milj. €	6,9 milj. €	6,6 milj. €
Statsandelar	6,8 milj. €	6,5 milj. €	7,0 milj. €	7,5 milj. €
Årsbidrag	1,5 milj. €	0,5 milj. €	0,6 milj. €	0,5 milj. €
Årsbidrag / avskrivningar (%)	155 %	48 %	47 %	36 %
Över / underskott, ursprunglig budget	283 000	-153 710	-303 430	-385 750
Över / underskott, utfall	342 555	-213 847	-114 402	-250 649
Ack. överskott 31.12 jämte reserveringar och avskrivningsdifferens	8,7 milj. €	8,2 milj. €	7,5 milj. €	6,7 milj. €
Investeringsbudget, netto	1,7 milj. €	2,1 milj. €	0,9 milj. €	1,1 milj. €
Investeringar, utfall netto	1,3 milj. €	0,7 milj. €	0,6 milj. €	1,7 milj. €
Lånestock (exkl. internt lån)	1,6 milj. €	0,9 milj. €	2,2 milj. €	3,0 milj. €
Lån / invånare	738 € / inv	406 € / inv	1 048 € / inv	1 454 € / inv
Soliditet	72 %	71 %	65 %	61 %
Relativ skuldsättningsgrad	17 %	18 %	26 %	31 %
Invånarantal 31.12	2 155	2 121	2 083	2 067

Revisionsnämnden sammanfattar mandatperioden 2017-2020 enligt följande:

- kommunens ekonomi är per 31.12.2020 i balans enligt kommunallagens nuvarande bestämmelser. Det ackumulerade överskottet jämte reserver är 6,7 miljoner euro. Däremot är ekonomin i obalans då man ser på åren 2018-2020 eftersom årsbidraget inte har räckt till att täcka avskrivningarna. Korsnäs har gjort investeringsreserveringar under tidigare år vilket hjälper till att dämpa obalansen.
- kommunen gjorde under mandatperioden tre minusbokslut av fyra. På sikt är detta inte hållbart eftersom överskottet med nuvarande takt sakta men säkert äts upp. Nuvarande regering har varit kommunvänlig men det finns risk att staten stramar åt statsandelsfinansieringen. Tillväxten på kommunalskatten är inte tillräcklig för att täcka upp kostnadsökningarna. Kommunens skattesats är 21,5 % och ligger över landets medeltal. Det enda som kommunen kan göra åt kostnaderna är att se över servicenivån ytterligare.
- befolkningen minskade med 88 personer under perioden vilket är en minskning på 4 %. Detta går hand i hand med ekonomin, kommunen behöver tillväxt och inflyttning för att på lång sikt ha möjlighet att klara sig som självständig kommun. Arbetslösheten är för närvarande hög jämfört med övriga landskapet.
- kommunens skuldsättning är inget problem då man ligger långt under landets medeltal. Soliditeten och den relativa skuldsättningen ligger inom givna riktvärden men då bör man beakta, att kommunen har ett internt lån på 1 miljon euro som inte redovisas i de officiella siffrorna.

Revisionsnämndens utlåtande

Bokslutet ger enligt vår mening en tillräckligt bra bild av hur kommunens verksamhet har utvecklats under året och hur de uppställda målen har nåtts. Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för verksamheten till väsentliga delar har uppnåtts. De ekonomiska målsättningarna uppnåddes inte inom alla områden.

Med anledning av de budgetavvikelse som förekommer beträffande specialistsjukvården (110 000 euro) och vattentjänstverket (157 000 euro) föreslår revisionsnämnden i enlighet med kommunallagen § 121, att kommunfullmäktige inbegär ett skriftligt genmäle av de redovisningsskyldiga organen senast den 30.9.2021.

Korsnäs den 18 maj 2021

Roger Bergström
ordförande

Marcus Nordmyr
vice ordförande

Kim Sebbas
medlem

Maj-Britt Vilén
medlem

Christina Åkersten
medlem